

Nadderudvassdraget

Lengde: 11,7 km

Nedbørsfelt: 6,2 km²

Gj.snittlig
vannføring*: 130 l/s

* = før lukking

Nadderudbekken er den mest brukte betegnelsen på et forgrenet bekkesystem fra en stor del av området mellom Kolsåsbanen og Griniveien. Den rant ut i Øverlandselva nedenfor Fossveien og *Kvernfossen* på Løkeberg. Den største og lengste grenen, *Eiksbekken*, kom fra området nord for Griniveien i søkket mellom Østern gård og Grini gård. Andre grener kom fra Lønnås og Hosle. Bortsett fra noen mindre partier langt oppe er bekkene nå borte, lagt i rør. Beskrivelsen av bekkesystemet må derfor stort sett gjøres i «fortid». Mange steder er det foretatt store inngrep i landskapet med fyllinger, skjæringer og bakkeplanering slik at det er vanskelig å forestille seg at det noen gang har rent en bekk der.

Eiksbekken kom fra området mellom Østern gård og Grini gård. Der lå *Lille Østernmyr*. Vannet fra myra rant dels nordøstover og videre sydøstover som *Grinibekken* til Lysakerelva og dels sydover som *Eiksbekken*. *Eiksbekken* krysset Griniveien i et søkk like øst for parken med støtten av Laurits Sand. Bekken fortsetter, delvis åpen, langs Breskehaugstien. Ved Eiksmarka skole er den blitt lukket til den har krysset under Niels Leuchs vei. Så er den igjen åpen langs Bråtastien og videre ned et dalsøkk under Røabanen som går i bro og Nadderudveien som går på en fylling over bekken. Området rundt den åpne bekken er en liten skogsdyll tilknyttet Eiksmarka Vel. Det er flittig brukt som tur- og gjennomgangsåre for Eiksmarkabeboere. I den senere tid er det nedlagt betydelig arbeid for at dette skal

bevares som en grønn lunge. Dalsøkket med åpen bekk fortsetter til det nordvestre hjørne av Øvrevollområdet. Her kom det et tilløp fra øst. Derfra renner *Eiksbekken* åpen videre i et markert skogbevokst søkk vest for galoppbanen. Det er tett orekratt langs bekken, som her er lite tilgjengelig. Ut for krysset General Fleischers vei og Nadderudveien er bekken blitt lukket og fortsetter lukket hele strekningen videre ned til *Øverlandselva*. Fra Rugdemyra og Svenskemyra på Lønnås kom det et markert tilløp fra vest omtrent der Nordveien nå går. *Eiksbekken* rant videre der hvor turveien nå går øst for Hagabråten.

Under navnet *Gravsbekken* fortsatte den langs Fagertunveien til den krysset Hosleveien. Videre fortsatte den mellom Fagertunveien og Nadderudveien og krysset den siste ved Brageveien. Ved Bekkestua krysset den Gamle Ringeriksvei og rant mellom Volten og Presterud allé og ut på Gjønneshjorden. Like nedenfor Gamle Ringeriksvei gikk den i en markert liten dal hvor det var laget en dam som ungene badet i. Etterhvert ble vannet så forurenset at badingen stoppet av seg selv. Bekken var demmet opp med en mur hvor det var en fin foss når vannet rant over. Nå er dammen borte og bekken går i rør. Men man kan ennå tydelig se at det er et kraftig søkk mellom husene som sogner til henholdsvis Volten og Presterud alle. Omtrent der hvor det inntil nylig lå en bensinstasjon, mellom T-banen og Bærumsveien, møttes *Gravsbekken* og *Nadderudbekken*.

Nadderudbekken hadde to grener. Den østre kom fra området hvor Eikeliskolene ligger og rant vest for Nadderudveien og Nadderud gård ned til krysset Falkeveien og Hubroveien. Vest for Nadderud gård rant den gjennom *Nadderuddammen*, den eneste dammen i hele dette bekkesystemet. Den er nå fylt igjen. Terrenget er gjort svakt skrånende slik at det er vanskelig å tenke seg at det var en relativt stor dam der. Den var et populært sted å gå på skøyter. Den vestre grenen kom fra *Ringeriksmyra* og Lønnåsen nord for husmannsplassen Bekken eller Bekkeløkka under Østre Hosle gård. Rett nord for krysset Kapellanveien/Magnus Blikstads vei møttes flere små tilløp og rant i nokså rett linje langs Øygardsveien til Falkeveien. Her møtte den grenen østfra og rant videre mellom Nadderudhallen og Nadderud stadion. Bekken krysset Gamle Ringeriksvei like vest for innkjørselen til Gjønneshjorden. Her møtte den *Hoslebekken* og rant under en kraftig trebru som førte inn til Gjønneshjorden. Videre rant den over jordene og møtte *Gravsbekken*. Gjønneshjorden kommer av Geffnes eller Gieffnes. Det kommer av elvenavnet Gef eller gefa = gi. Det må bety at bekken forbi gården var givende, og det må være det siktes til.

Overvannsdelen av *Nadderudbekken*, det som kommer fra *Eiksbekken*, blir sluppet ut i *Øverlandselva*. Det skjer et stykke nedenfor Kirkeveien hvor det er

laget en tunnel gjennom bergryggen som Fossveien fører ut på.

Hoslebekken hadde tilførsler fra Sauejordet og Hoslejordene. For 75 år siden rant den i en åpen grøft vest for Søndre Hosle parallelt med Griniveien. Etter å ha krysset gårdsveien, svingte grøften 90 grader mot øst og rant ned i bekkefaret langs turveien ved Hoslejordet. Hvordan det opprinnelige bekkefaret har gått, er vanskelig å si. Bekken videre nedover er åpen en strekning på ca. 600 meter langs turveien til den når veien Furulia. Herfra er den lukket. Bekken rant ned over jordet hvor busselskapet nå holder til og fulgte videre Gamle Ringeriksvei til den møtte *Nadderudbekken*. Bekkemøtet var like syd for Gamle Ringeriksvei og før gårdsveien til Gjønneshjorden. Nederst på Gjønneshjorden, like ovenfor Bærumsveien, møttes de store tilløpene *Gravsbekken* og *Nadderudbekken*.

På Gjønneshjorden ble altså de tre bekkene *Gravsbekken*, *Nadderudbekken* og *Hoslebekken* samlet. De to hovedgrenene av dette bekkesystemet rant på hver sin side av Volten før de møttes der hvor bensinstasjonen ligger i dag. Der hvor veien Volten går var det opprinnelig en langstrakt leirkul som nå er jevnet nesten helt ut. I forsinkingen ved siden av turveien under Bærumsveien kan man enda være så heldig å se litt rennende vann. Stedet heter Gryta, og var et kjent og kjært sted for barn og ungdom.

Fra Gryta og ut har navnet *Bekklabekken* vært brukt. Nå brukes bare *Nadderudbekken*. Bekken krysset Bærumsveien ca. 25 meter øst for turveiundergangen og laget noen underlige krøller før den fortsatte langs turveien sydover. Langs den fine turveien i dalen må vi i dag nøye oss med å se kumlokkene og kanskje også høre bruset av vannet dypt nede. Kirkeveien, som kanskje er like gammel som Haslum kirke, krysset opprinnelig bekken på Ekeberg bru; nå går veien over dalsøkket på en bred fylling. Mellom Bærumsveien og Kirkeveien kom det flere tilløp fra områdene nedenfor Østenåslia og Anton Tschudis vei. Nedenfor Kirkeveien gikk bekken bratt nedover til den møtte *Øverlandselva* nedenfor *Kvernfossen*. Så langt opp går sjørreten.

Omlag halvparten av avløpet i *Nadderudbekken*, ca. 2 millioner kubikkmeter pr. år, er samlet opp som overflatevann og renner ut i *Øverlandselva*. Resten, sammen med avløp fra bebyggelse og virksomheter, er ført til tunnelen til VEAS. *Eiksbekken-Gravsbekken* er holdt ren ved at spillvannet fra bebyggelsen går i egen ledning ned til Hosleveien. Der blir spillvannet via en tunnel ført noen hundre meter vestover til *Nadderudbekken*. Det rene bekevannet renner videre i eget rør omtrent i det gamle bekeleiet ned til *Øverlandselva*. Like ovenfor samløpet med *Øverlandselva* er det et påslippssted til VEAS-tunnelen for spillvannet som går i eget rør ved siden av.

14. juli 1999 var det et intenst regnskyll i Bærum med store flomskader og vann i 350 kjellere. Avløpsledningene fra Kirkeveien og ned til Øverlandselva hadde ikke stor nok kapasitet. Vann strømmet opp gjennom kumlukkene og rev med seg sand og fyllmasse fra turveien. Den måtte stenges for trafikk og veien bygges opp på nytt. Det var nifst å se hvor effektivt vannet hadde vært med å grave ut meterdype skar. Det så ut som et Grand Canyon i miniatyr. Der hvor vannet igjen strømmet sakte, avsatte sanden seg som en barke en aur.

Fra Bekkene i Bærum som ble borte, av Kjell Baalsrud, Naturvernforbundet i Bærum, 200

